

Številka 3.

Izdaje in ureduje SREČKO MAGOLIČ.

Leto II. 1887.

Misli.

Človek je stroj, kateri moraš vedno le „mazati“, ako hočeš, da ti služi!

Ljubi svoj narod, kakor samega sebe, ne pa zaradi sebe.

Nemogoče.

„Povej mi, prijatelj, povej, koliko je številka na vaši hiši! Veš, nocoj se mi je sanjalo, da je vaša hiša pogorela, kedar se pa meni kaj sanja, a da potem stavim v loterijo, gotovo zadnem.“

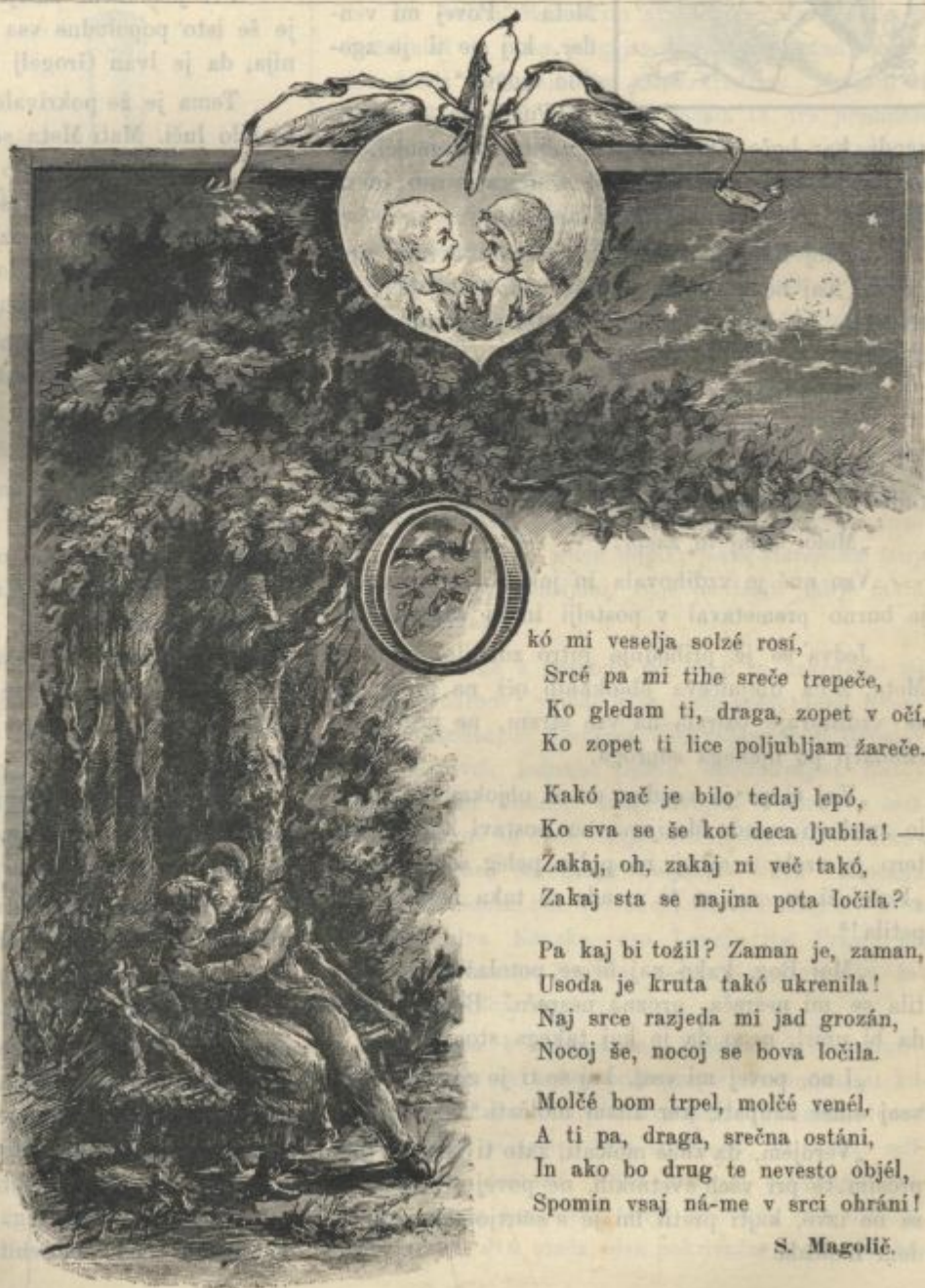
„Sedaj pa ne boš, ker je številka na naši hiši — jednaindevetdeset.“

D. Č.

Izjema.

„No, kaj pa ti tukaj iščeš?“ prša mimogredoči gospod postarnega kmeta.

„Ko bi ne bili vi gospod, dejal bi vam: kaj vas to briga!“ D. Č.

kó mi veselja solzé rosí,
Sreé pa mi tihe sreé trepeé,
Ko gledam ti, draga, zopet v očí,
Ko zopet ti lice poljubljam žareé.

Kakó paé je bilo tedaj lepó,
Ko sva se še kot deca ljubila! —
Zakaj, oh, zakaj ni več takó,
Zakaj sta se najina pota ločila?

Pa kaj bi tožil? Zaman je, zaman,
Usoda je kruta takó ukrenila!
Naj srce razjeda mi jad grozán,
Nocoj še, nocoj se bova ločila.

Moléé bom trpel, moléé venél,
A ti pa, draga, sreéna ostáni,
In ako bo drug te nevesto objél,
Spomin vsaj ná-me v srci ohráni!

S. Magolič.

Ženska molčecnost.

Spisal Levin.

„Kaj sem storil!“ zdihoval je pozno po noči domov prišedši soprog Ivan Grogelj.

„Za Boga! Kaj ti je vender, da si ves okrvavljen?“ vsklikne prestrašena njegova žena Meta. „Povej mi vender, kaj se ti je zgodilo, povej!“

„Pusti me, — naj se zgodi, kar hoče. Nekoga sem ubil; toda molči, da me ne zasledé, kajti zakopal sem ga varno in ne bodo ga izvohali, ako me ti ne izdaš.“

„Moj Bog, kaj si mislil, da si se tako pregrešil! Kaj bo z menoj, ako te zapró ubijalca! Ta sramota, ta sramota!“ toži žena ter si pokrije obraz z rokama.

„Molči, da me s svojim jokom ne ovadiš.“

„Oh, saj bodem molčala, molčala kakor skala, po meni nihče ne izvé tvojega zlodejstva; pazi pa tudi ti, da se sam ne ovadiš. Bog se nas usmili!“

„Molči sedaj in zaspi!“ — —

Vso noč je vzdihovala in jokala. Tudi on se je burno premetaval v postelji in ni zatisnil oči.

Jedva se je prihodnje jutro zdanilo, stala je Meta, žena ubijalčeva objokanih oči na pragu ter se vzdihovaje ozirala na vse strani, ne pridejo li žandarji po njenega soproga.

„Kaj ti pa je vender, da si objokana?“ praša jo zvedavo sosed Marijana ter postavi košaro, katero je vzela s seboj na polje poleg sebe na tla. „Potolaži se, saj se ti menda ni taka nesreča pripetila!“

„Moj Bog, kako naj bi se potolažila? Pripetila se mi nesreča, grozna nesreča. Bolje bi bilo, da bi umrl, nego da je kaj takega storil.“

„I no, povej mi vsaj, kaj se ti je zgodilo. Meni vsaj smeš zaupati, ker znam molčati.“

„Verujem, da znaš molčati, zato ti povem, toda prosim te pri vseh svetnikih, ne povej nikomur, da se ne izvé, kajti pretil mi je s smrtjo, ako ne bodem molčala.“

„Za Božjo voljo, ne boj se!“

„Moj mož je sinoči nekoga ubil in prišel je domov ves okrvavljen,“ razodene Meta jokaje svojeje sosedi ter z nova zaihti.

„Jejš, jejš! — Kaj slišim! Bog me varuj kaj takega okoli trositi, kajti utegnili bi ga zalotiti in potem — — uboga Meta!“

Pri enakem zatrjevanji molčecnosti izvedela je še isto popoldne vsa vas in naposled tudi sodnija, da je Ivan Grogelj morilec.

Tema je že pokrivala zemljo, a pri Grogeljevih ni bilo luči. Mati Meta se je spravila takoj z mrakom v posteljo in kmalo potem tudi morilec, njen mož. Nekoliko časa sta še budila ter se pogovarjala o nezgodi, in tako je izvedela Meta, da je žrtev zakopana v hlevu. Kmalo pa sta zatisnila oči utrujena vsled prejšnje prebujene noči.

Pozno po noči zaropoče nekdo po vežnih vratih na kar Meta prestrašena skoči iz postelje ter zakliče spečemu soprogu:

„Béži in skrij se, žandarji so tù!“

„Prišli so, ker si me ti ovadila s svojim klepetanjem; toda zgodi naj se z menoj kar hoče; jaz ostanem!“ odgovori jej mož mirno ter se obrne k steni, Meta pa hiti odpirat vrata prišlim žandarjem, ter jim šepne na uho, da je žrtev zakopana v hlevu. Uklenivši Grogelja, odidejo skupno v hlev iskati zakopanega mrtveca, katerega po kratkem iskanji izvečejo iz kupa gnoja. Bil je zaklan — zajec.

Vsi so ostrmeli, Grogelj pa se je dobrovoljno namuzal, kajti namerjana burka obnesla se mu je izvrstno, celo bolje nego je pričakoval.

Žandarji so ga seveda takoj odklenili, ker zajce klati ne prepoveduje noben zakon; zagovarjati pa se je moral Grogelj zaradi svoje burke.

„Žena moja“ — pripovedoval je — „črnila me je in obrekovala, kjer je mogla; trdila je, da sem zapravljivec, pijanec, ponočnjak in Bog vé kaj še vse. Čestokrat sem jo pokaral ter jo svaril, do živega pa jej vender nisem mogel priti, kajti izgovarjati se je znala izborna in tajiti. Naposled pa mi ni preostajalo družega, nego da sem izvel burko, katera jo bode morebiti spametovala, kajti le

na ta način je bilo mogoče priti obrekovalki na sled ter jej obrekovanje dokazati."

Žandarji so se zadovoljili s to izjavo Grogeljevo, vendar pa se je vsa stvar objavila sodnji, katera je po natančnej preiskavi razglasila Grogelja za nekrivega, ženo njegovo, Meto Grogelj, pa zaradi obrekovanja obsodila na pet goldinarjev globe.

Nezgoda pri telovadbi.

Imenik družbe sv. Mohora.

Pred petimi leti je priobčil „Slovenski Narod“ v svojem „Listku“ pregled imen članov slavne naše družbe sv. Mohora. Ker pa je družba jako napredovala ter je število članov ogromno naraslo, gotovo ne bode odveč, ako podamo tu čestitim prijateljem svojim z nova pregled imen teh članov. Cenjeni čitatelji naši se bodo gotovo čudili, ako povemo da je vpisanih dvanajst papežev, a samo jeden kardinal, osemnajst škofov in jeden škofič, dva prošta, jeden dekan, jeden kaplan in dva mašnika.

Po čestiti duhovščini vrščeni so drugi cerkveni služabniki in sicer jednajst mežnarjev, jedna mežnarica, štirje cerkovniki in jeden kristijan. Vpisani so dalje tudi trije dijaki, jeden menih in dva prednika. Vpisan je tudi Franc Jožef, kateri pa bržkone ne bo naš presvitli cesar sam, temveč je le priimek katerega izmed njegovih podložnih; dalje osem cesarjev, osemtrideset kraljev in jeden kraljek, ki je pa menda silno majhne postave; vpisanih je pet kraljičev in jeden princ, dva hercoga in jedenindvajset knezov. Še nekateri potomci nekdanjih judovskih kraljev in duhovnov se nahajajo in sicer jeden Herodež, pet Kajfežev in jeden Judež, pet vitezov, dva namestnika, jedna grofinja in jeden vojvoda. Izmed vojakov sta vpisana jeden huzar in jeden dragonar. Vpisani so tudi: jeden tržan, štirje notarji, dva sodnika, pet šribarjev, jeden tajnik, jeden starejšina, štirje stvarniki, trije modrijani, trije puntarji, štirje fakini in trije rihtarji.

Sedaj smo z gospodo pri kraji in navedemo naj še razne narode; vpisanih je osemindvetdeset Kranjcev, osemindvajset Korošcev, šestinsedemdeset Hrvatov, štirje Moravci, jednajst Čehov, štiriindvajset Rusov, štiriintrideset Lahov, osemindvajset Furlanov, šestnajst Poljakov in čudo Božje sedeminštirideset Turkov, jeden German, devetnajst Poljancev, dva Haložana, jedna cela dežela, pet Gorčanov, deset Dolenjcev, jeden Šavničar, dva Kozaka, dva Lapa, trije Prusi, pet Švabov, sedemnajst Nemcev, sedem Kočevarjev in, žal, samo jeden Slovenec.

Zdaj pa k rokodelcem. Vpisanih je jedenintrideset logarjev in sedem podlogarjev, šestindvajset kolarjev, devetnajst zalarjev, dva peka, jedeninšestdeset kovačev, pet rezarjev, šest korbarjev, štirinajst mlinarjev, štirje šoštari, jeden kužnar, osemnajst kramarjev, jeden kožuhar, štirje glažarji, dva ovčarja, štirje strelci, dva orača, dva pokrivača, osemnajst ko-

pačev, devetnajst godcev, pet koscev, dva kokošarja, petdeset žagarjev, osem pevcev, trinajst lončarjev, dva šlosarja, deset jagrov, šest klobučarjev, osemnajst pečarjev, petinštirideset pintarjev, štirje colnarji, jeden pasar, dva padarja, jeden brodar, jeden tičar, jednajst zidarjev, trije mlinarji, sedem oglarjev, jednajst tekalcev, dva zvonarja, trije sedlarji, dvaintrideset strgarjev, jednajst ribičev, pet mesarjev, jeden težak in jeden vseznalec. Nadalje je deset kmetov, dva pogorelca, jeden oštir, jeden dacar, šest nemaničev, jeden gostilničar, jeden hromec, jeden ropar, jeden moder, sedem samcev, jeden točaj, sedem šolarjev, jeden novinec, jeden paglavec, jeden znanec, jeden dolžnik, jeden mali Nace, trinajst prijateljev, štirje udovci, štirje goljufi, jeden Serafin, jeden angelj, jeden stanovnik, jeden najbrž, jeden privržen, dva popotnika, jeden bogatec, jeden prodan, jeden stroj, jeden krajcar, jeden žejen, jedno srce. Martin Kerpan še tudi živi, ker je vpisan v družbo sv. Mohora. Vpisan je tudi nek Berdavs, ki bo pa najbrž potomec onega Berdavs, ki ga je Kerpan na Dunaji umoril. Vpisani so tudi trije strahovi, jeden stražar, jeden berač, jeden mutec, jeden par, dva trobentarja, jeden majhen, jeden pobijač, trije kupci in jeden konec. Starogorski.

Dovtip z ulice.

Mojstra Skaze vseh muh polnega vajenca prime na ulici želja do dišečega tabaka; ker pa, kakor vam znano, vajenci nimajo na razpolaganje denarja za tako razkošje, pomaga si „brihtni“ vajenec

tako-le.

Otročje.

Mati: „Čemu se pa plaziš po tleh, Milči?“

Milči: „Samo pod tvoj pantofelj bom pogledala, če je res, kar je zadnjič tetka rekla, da je papa tebi — pod pantofeljem!“

Olikani prašički.

Slovenec potoval je po Ogerskem ter obedoval nekega dne v gostilni, v katerej je obedovalo več Ogrov. Slovenec po starej svojej navadi naredi križ ter moli pred obedom in po njem. Ko hoče oditi, praša ga nekdo izmed ošabne ogerske družbe porogljivo:

„No, ali v vašem kraju ni še nič takih olikancev, kakor smo mi, da bi jim ne bilo treba moliti pred obedom in po njem?“

„O pač, tudi taki so.“

„Kako pa, da ste vi ostali tako neolikani?“

„I tako, ker se nečem po njih ravnati, kajti pri nas doma so taki samo prašiči.“ Starogorski.

Kdor išče, ta najde.

Porogljiv nemčur praša v gostilni pri mizi sedečega Slovence, o katerem je čul, da zna na vsako prašanje modro odgovoriti:

„Kaj pravite; kako to, da imam lase črne, brado pa, navzlic temu da je dvajset let mlajša, sivo?“

„Brada je blizu jezika, znamenje, da ste veliko govorili, lasje pa blizu možgan, znamenje, da ste prav malo mislili.“ Starogorski.

Nezgoda na triciklu.

V davkariji.

Dva kmeta sta šla davek plačevat. Prvi se je pisal Janez Plačal, drugi Janez Osel.

V davkariji sta morala nekoliko čakati. Čez nekoliko časa reče davkarski nadzornik, naj denar pripravita. Janez Osel našteje denar na mizo, Plačal ga pa v rokah drži.

Davkarski nadzornik vzame zapisno knjigo ter praša:

„Kdo je plačal?“

„Jaz sem plačal,“ ogласi se Osel.

„Ti nisi Plačal, ti si Osel!“

„Tako pa ne smete zmirjati soseda,“ opomni davkarski nadzornik. „Vsak se lahko zmoti.“

„Jaz sem plačal!“ kriči Osel.

„Ti si Osel!“ upije Plačal.

Davkarski nadzornik si ne vé pomagati iz zadrege, dokler mu naposled kontrolnik mej smehom ne razloži zmote.

Rogačevič.

Pri sodišči.

Predsednik (žandarju): „Privedite prihodnjo pričo!“ (Zgodi se.) „Kako se pišete?“

Priča: „Uršula Zajec.“

Preds.: „Koliko let imate?“

Priča: „Dveindvajset.“

Preds.: „Omoženi ali ne?“

Priča: „Saj to ne spada sem.“

Preds.: „Naglo, naglo!“

Priča: „E, gospod predsednik, vi se gotovo šalite, saj menda vender ne mislite na — ženitev.“

Rogačevič.

Kultur-mazur nemškega „Turnverein-a“.

Kar se je preteklo soboto dne 5. februarja na plesni veselici pripetilo, nečemo tu javno razkladati, a smo radovoljno pripravljeni vsakemu, kdor bi želel izvedeti o tem natančneje, povedati na uho. Navesti hočemo tu le v glavnih potezah dogodnico, ali prav za prav povedati, zakaj se ponavljajo jednake burke na veselicah Dežmanovih „šoceljcev“. Upamo da se za pičico ne motimo, ako trdimo, da je vse to samo zato, ker hočejo biti naši nemčurji izvirni, kakor pa je vsakemu znano, pleše se kadrilja tudi na narodnih veselicah, zato nemčurjem ne kaže več plesati ta ples, temveč so izumili nov ples, kateri so krstili kultur-mazur. Tu leté po zraku semtertje kozarci, steklenice, krožniki in drugo. Zanimivo je gledati ta ples, menj zanimivo pa ga je plesati, kajti tu se delé kotilijonski redi — na glave — in tak red se nosi navadno več dni po plesu. Na zadnjem plesu je dobil največjega

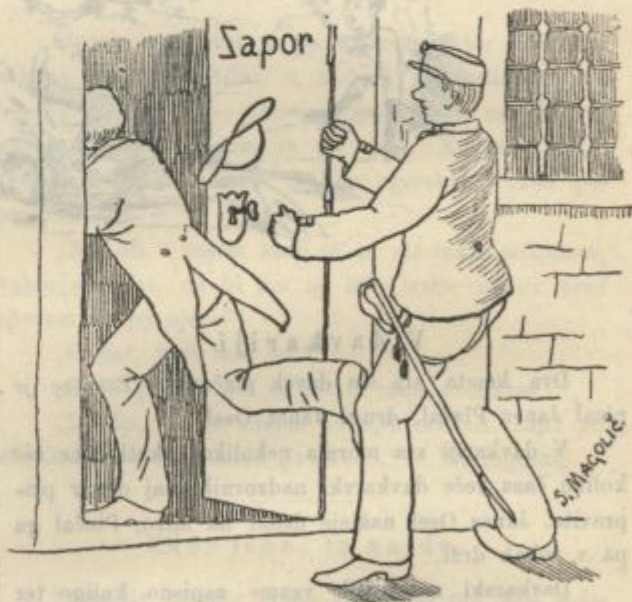

znani Malič in nosil ga je več dni v spomin na turnarski ples in na nemškega glumača Rusta.

Bil je ples v najživahnejšem tiru in mislili so že miroljubni (!) naši nemčurji na srečen izid obče (?) priljubljene veselice Grünovih čestilcev. Tedaj pa se pridrvi policaj v dvorano ter jim hoče skaliti nedolžno veselje nad kulturnim plesom, toda na občno veselje se mu to ni popolnoma posrečilo, kajti znani dolgo-peti turnar (!) Dzinski je skrbel, da policaj ni mogel rušiti miru ter žaliti olikane (!) gospode. Prijel ga je namreč na ne posebno uljuden način ter ga po-

rinil pred vrata. Seveda tudi policaj najbrž ne bode prezrl in pozabil tega prijaznega čina Dzinskijevega ter mu v kratkem vrnil ljubeznivost s tem, da ga

bode porinil za vrata.

Tako bode zopet vse v redu in „Laibacher Zeitung“ lahko med tem vzame svojega ljubljence nemčurski turnverein v svoje naročje ter mu zapoje materinski: „aja tu-tu“.

Bismarck vrhniškim Nemcem.

Zmaga Nemcev, trdih Nemcev — kajti še nemški ne znajo, tako so trdi — na Vrhniki je obveselila Bismarcka tako, da se je bati za njegovo zdravje. V svojej radosti se je tako spozabil, da se je prijel stari kancelar za glavo in izgubil pri tem jeden las, toraj ima samo še dva. Sam ne vé, kako bi to vrhniškim Nemcem, trdim seveda, poplačal in zaradi samega premišljevanja dobil bo skoro gotovo vročinsko bolezen. Posebno pa misli odlikovati tiste, ki so pripomogli k zmagi, in pa tiste, ki so tako naudušeno kričali: „Živio Nemec, hudič naj vzame Slovenca!“ Prosil jih bo v posebnem pismu, da naj se mu oglasé, gotovo jih bo povabil v Berolin na veliko pojedino, za pot ne vem, ali jim bo plačal ali ne.

Gospodu O. bo povrnil tudi tiste goldinarje, katere je pri volitvi razdal, in sploh namerja povrniti vse volilne stroške. Ker je zvedel, da gospod I. še dosti dobro nemški ne zna, poslal mu bo najučenejšega germanista za učitelja. Boji se tudi zanj, da bi se ne zadavil na slonih, katere je (odgovoril je namreč znancu na prašanje, kje bo obedoval: „Ich Elephanten essen!“) kedar pride v Ljubljano. Gospodu M. poslal bo častni diplom, ker tako hrabro in neutrudljivo dela nemški most do Adrije in mu seveda povrnil tudi vse stroške, katere je žrtvoval, da je postal odbornik. Največjo čast pa misli skazati županu g. L. samemu, ker premeniti hoče sosesko „Oberlaibach“ v „Bismarcksburg“ in njega postaviti za prvega „Bürgermeistra“ v novem „Bismarcksburgu“. Tako se je izrazil veliki kancelar proti meni in jaz — relata referro. —i —i.

Skoro bi človek pozabil, ker si vsega ne more zapomniti, kajti bile so take litanije, da imam še sedaj polna ušesa. Tudi Podlipi hoče ime spremeniti,

ker je zvedel, da so se posebno ti farani s svojimi krepkimi grli odlikovali, prekrojiti jim hoče Podlipo v „Eichendorf“, da bi bila bolj nemška in Podgorje, kaj si pač mislite, v „Bismarcksberge“.

Vsem tistim pa, ki so bili tako pametni, da so Nemce volili, pa misli poslati diplome s zlatimi oslovskimi ušesi. Vsem Slovincem pa žuga prokletstvo, vender jim obeča, ako se bodo pri prihodnji volitvi spreobrnili, sedajni pogrešek in sedajno nezaupnost proti njemu odpustiti. Od današnjega dne pa postanejo vsi, ki so Nemca volili, častni člani pruskega dvora in nemčurskih turnarjev v Ljubljani.

Konečno kličem nespametnim Slovincem svarilne besede: „Spreobrnite se, pepel si potresajte na teme in volite prihodnjič privrženca Bismarckove, da se bo čez tri leta ves „Bismarcksburg“ združil jednoglasno v tuljenje: „Živio Nemec, hudič naj vzame Slovenca!“ kajti po tem vas bode spoznal nemški rod za svoje, kakor spozna pastir po glasu zvonca svojo čedo.

—i —i.

Pozor! Pozor!

„Zarad konkurza, kateri je moral podpisani odbor napovedati, uljudno naznanja slavnemu občinstvu nemškemu, posebno sebi enakim in vrednim somišljenikom, da se dobé pri njem vse, za „Elite-Ball“ potrebne reči, kakor kotiljonski redi, darila za dame i. t. d. po najboljši ceni. Tudi sobe se oddajo proti primernej odškodnini za vsakojake shode, namenjene razširjenji nemške, od največjih genijev za jedino zveličalno priznane kulture, katero je hotel podpisani že v Mozirji vcepiti in povzdigniti, a brezuspešno.

Dopisom, pisanim v nemškem jeziku, odgovori se brzo gratis in franko.

Odbor ad hoc v Mozirji.

Otrok po Darwinu.

Demant.

Priobčlil Rogačevič.

		a						
	a	a	a					
	a	a	c	c	e			
e	e	e	h	i	j	j		
j	k	k	k	k	l	m	n	n
	o	r	r	r	s	s	š	
	š	t	t	t	t			
		t	v	v				
			v					

Črke naj se med seboj zamené tako, da se bude čitalo devet besed od leve proti desni, srednja, rekše peta, pa tudi zgoraj nizdolu. — Besede naj pomenijo: 1. soglasnik, 2. žužkojedo žival, 3. slovenskega pesnika, 4. diči vrtove, 5., 6. in 7. imenitne slovenske pisatelje, 8. igro, 9. soglasnik.

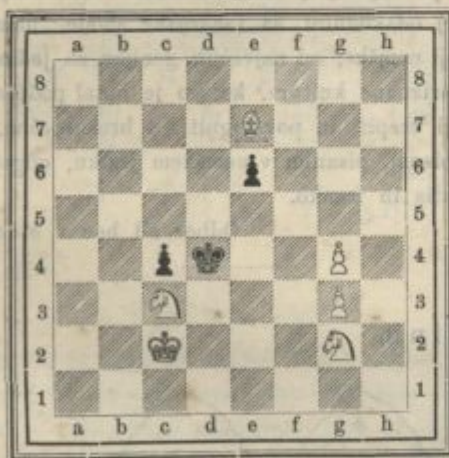

16. naloga.

Zložil O. C. Müller v Spandovu.

(Deutsche Schachzeitung.)

Črni.

Beli.

Beli naredi mat v 2 potezah.

Rešitev

15. naloge v 2. številki „Rogača“.

(Zložil C. Planck.)

Beli.

Črni.

1. e4 — e5

Tb1 — b2

2. Th2 — h4 †

mat.

a.

1.

La1 — b2

2. Ta4 × b4 †

mat.

b.

1.

La1 — c3

2. Df3 × f7 †

mat.

c.

1.

f7 — f6 ali f5

2. Lh7 — g8 †

mat.

d.

1.

Tb1 — b3

2. Df3 — c6 †

mat.

e.

1.

La1 — d4

2. Sc2 — a3 †

mat.

f.

1.

La1 × e5

2. Sd7 × e5 †

mat.

g.

1.

c7 — c6 ali c5

2. Sd7 × b6 †

mat.

h.

1.

S vleče, kamor koli.

2. Df3 — d3 †

mat.

Jako fina naloga z mnogimi variantami. Prisojena jej je bila prva cena v problemskem turnirju društva „Irish Chess Association“ 1886. leta.

Vc. g. J. Simonich v Severnej Ameriki: Pošljemo Vam vse letos izšle številke na ogled. Umrlemu prijatelju Vašemu in rojaku bodi tuja zemlja lahka! — Vc. g. V. K. v T.: Risbina nima prave perspektive. Dovtip je tudi premalo osoljen. Z lansko risbino Ste nam pa jako ustregli. Priporočamo se Vam za kaj drugega. Srčen pozdrav. — Vsem dopisnikom in prijateljem: hvala in srčen pozdrav!

Letošnjih številke imamo še nekoliko izvodov.

„Rogač“ izhaja 10. in 25. dan vsakega meseca na celi pólí velike četvorke ter stoji po pošti prejemán celo leto 3 gld. 20 kr., pol leta 1 gld. 60 kr., četrt leta 85 kr.; za Ljubljano celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., četrt leta 80 kr.; izven Avstrije celo leto 4 gld. Posamične številke so po 15 kr. — Naročnino in dopise sprejema lastništvo in uredništvo: Gradaške ulice šte. 16. v Ljubljani. — Tiska „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.